

Na Veliki trg se je vrnila znanost

Trieste Next Včeraj dopoldne so uradno odprli niz dogodkov o znanosti in znanstveni komunikaciji. Včerašnji jutranji program je bil namenjen predvsem šolam, med drugimi so svoje izdelke razkazovali tudi dijaki četrtega letnika elektronske smeri zavoda Jožefa Stefana

Jadran Vecchiet

TRST »Trst je znanost.« Tako je upokojeni profesor Stefano Fantoni, predsednik sklada Fondazione Internazionale Trieste, na odprtju festivala Trieste Next strnil odnos med mestom in znanstvenimi ustanovami, ki tu domujejo.

Igrice in vremenske postaje

Včeraj se je namreč uradno začela dvanajsta izvedba znanstvenega festivala Trieste Next, ki se bo med Velikim in Borznim trgom ter gledališčem Mielo in Urban centrom odvijala do vključno nedelje. Včerašnji program je, poleg seveda odprtja, bil namenjen predvsem mladim. Ko smo obiskali šotore na Velikem trgu, so bili vsi šotori dodobra zapolnjeni z vrvežem učencev in dijakov tržaških in goriških šol. Dijaki pa si niso samo ogledali stojnic raziskovalnih ustanov, mnogi so na festivalu tudi predstavljali lastna dela.

Dijaka četrtega letnika elektronske smeri zavoda Jožef Stefan Gorazd in Franz sta, kot gosti stojnice italijanske tehnične višje šole Volta, razkazovala izdelke s tako imenovanega področja Internet of Things, to je vsakodnevne pripomočke, ki jih upravljamo s pomočjo spleta. Z njima je bil tudi profesor Ryan Starc. S sabo sta prinesla tri krmilnike s senzorji (»shield«) tipa arduino, vsakega pa sta programirala, da je delal nekaj drugega. Izdelke so dijaki samostojno razvili med 15-urnim tečajem pod mentorstvom izvedenca Aleša Srebrnič, ki je zaposlen pri podjetju U-blox.

Z enim sta prikazovala števila. Na drugem sta izkoristila merilnik pospeška in razvila igrico; z obračanjem in gibi rok usmerjaš risanje črte, ki pa se ne sme dotakniti kvadrata na sredini polja. Bližje pa zarišeš krog okrog kvadrata, več točk dobiš. Tretjega arduina sta programirala tako, da je postal meteorološka postaja. Merilnik sta povezala z računalnikom preko brezžične povezave, na ekranu pa je prikazoval raznorazne vremenske podatke, od temperature do

Glavna novost letošnjega niza je nagrada za najboljšo znanstveno knjigo

vlage in padavin. V spodnjem levem kotu ekrana je tudi komentar vreme. Gorazd in Franz sta bila na sejmu prisotna le včeraj, njuni krmilniki pa bodo na ogled tudi danes in jutri.

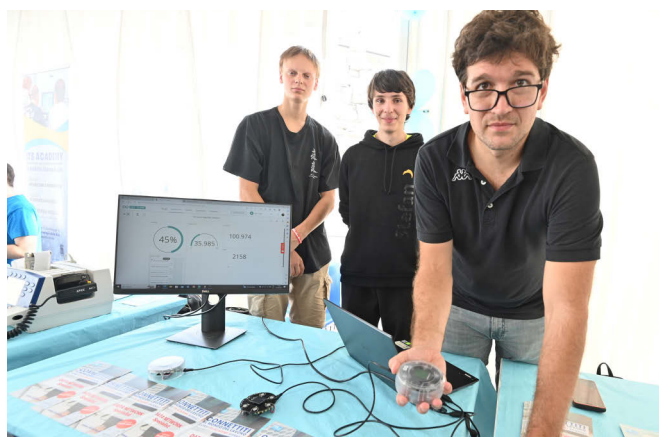
Preveč zanimivih dogodkov

Na odprtju je v imenu Občine Trst prisotne nagovoril odbor- nik za šolstvo Maurizio De Blasio, ki je poudaril, da ga izredno veseli videti takšno zanimanje za znanstveni festival. Rektor Univerze v Trstu Roberto Di Lenarda je izpostavil, da je cilj organizatorjev festivala, da bi Trst in Trieste Next prišla na sam evropski vrh na področju znanstvene komunikacije. Spomnil pa je, da se s festivalom začnajo praznovanja ob stoletnici tržaške univerze, med katerimi jo namera- vajo še bolj povezati z mestom.

Organizatorji so se tudi pristrčno zahvalili prostovoljcem, saj bi brez njih izvedba tovrstnega festivala bila nemogoča. Na vseh lokacijah bo goste sprejemalo 200 študentov tr-

Naselje šotorov Do nedelje bodo znanstvene ustanove na stojnicah širši javnosti interaktivno predstavljale svoje raziskave FOTODAMJ@N

Zavod Stefan Dijaki in profesor na Velikem trgu FOTODAMJ@N

žaške univerze. V Trst pa je za ta konec tedna prišlo tudi več sto prostovoljcev, ki sestavljajo žirijo literarnega natečaja Science Book of the Year. Ta je tudi glavna novost letošnjega niza; podelili jo bodo jutri ob 11.30 v gledališču Miela.

Caterina Petrillo, predsednica raziskovalnega parka Area, je zaželela, da bi se rast nadalje-

vala in da bi festival postal med najpomembnejšimi na državni, če ne celo na svetovni ravni. Andrea Romanino, direktor zavoda SISSA, je pohvalil kakovost programa. »Najraje bi sledil kar vsem dogodkom,« se je pošalil in poudaril, da je festival imeniten vezni člen med znanostjo in civilno družbo.

Sprehod po Velikem trgu nam

Naše morje OGS in WWF sta malčkom predstavila oceane FOTODAMJ@N

nudi bogat vpogled v trenutno stanje iskanja odgovorov na tehtna znanstvena vprašanja. Raziskovalni center OGS predstavlja svoj kombi, ki služi mobilnemu zbiranju geoloških podatkov. V sosednjem šotoru pa, v sodelovanju z naravovarstveniki WWF, raziskave o klimatskih spremembah in o prihodnosti našega planeta. Veliko je

tudi stojnic na temo zdravstva, denimo o prepoznavanju raka ter visokotehnoloških protezah zavoda Inail.

Danes bo sta med drugimi predavala biolog Fabrizio Pregliasco o super-bakterijah (ob 15. uri) in Francesca Grazioli o kapitalističnem mesu (ob 12. uri). Celoten program je objavljen na triestenext.it.

Trieste Next Na posvetu o zelenem prehodu so izpostavili perspektive zelenega plina

Vodik iz reciklirane vode sežigalnice

TRST V sklopu bogatega programa niza Trieste Next je komunalno podjetje AcegasApsAmga priredilo pogovor o vlogi vodika v zelenem prehodu Evrope in sveta.

Giacomo Astolfi, vodja oddelka za inovacijo podjetja Alperia Green Future, ki se ukvarja s svetovanjem podjetjem, ki bi rada postala bolj energetske učinkovite, je poudaril, da bo vodik vsekakor pomemben v

Industrijska cona Tovarno vodika bodo zgradili ob sežigalnici FOTODAMJ@N

zelenem prehodu. Izpostavil pa je, da bo predvsem uporaben v industrijskih obratih, kjer je elektrifikacija preveč zapletena, preveč draga ali nemogoča. Vodik bo v proizvodnji nadomestil predvsem plin.

Zaenkrat pa je v Italiji še malo primerov rabe vodika na večji ravni. Omenil je denimo avtobuse v Bocnu, obenem pa takoj dodal, da vodik v mobilnosti ni najbolj ugodna rešitev, zaradi

polnilne infrastrukture.

Za Trst in Tržačane je nedvomno bil najbolj zanimiv nastop Marie Mazzurco, odgovorne v podjetju AcegasApsAmga za projekte Next Generation EU. Poudarila je pomen evropskih financiranj za razvoj vodikove infrastrukture, obenem pa vnovič predstavila projekt tovarne vodika pri tržaški sežigalnici. Za proizvodnjo vodika so potrebne ogromne količine vode, ki jih ima komunalno podjetje v sežigalnici na razpolago, saj trenutno izlivajo vodo, s katero hladijo naprave, v morje. Zato so se odločili za gradnjo tovarne vodika na območju ob sežigalnici. To pa bodo napajali z energijo iz sončne elektrar-

ne, ki bo nastala na območju med Jeričlami in sežigalnico.

Mazzurco verjame vsekakor v vlogo podjetij pri izgradnji infrastrukture za širšo rabo vodika. »Zaupati moramo zasebnim podjetjem,« je zaključila.

Med posvetom je spregovoril tudi predsednik Hydrogen Parka Andrea Bos, ki je izpostavil, da je Evropska unija naredila ogromno za industrijo vodika. Spomnil pa je, da ima Italija ogromno majhnih podjetij, za katere je evropska strategija t.i. vodikovih dolin kajpak smotrna, saj lahko več podjetij koristi skupno infrastrukturo z nižjimi stroški. Ena teh dolin naj bi nastala na meji med FJK in Slovenijo. **J.V.**